

Закономірності розвитку географічної оболонки

11 клас

БІОСФЕРА

ГІДРОСФЕРА

**Зовнішні
оболонки
Землі**

ЛІТОСФЕРА

АТМОСФЕРА

Географічна оболонка (ГО)

- Глобальна геосистема, в межах якої стикаються, взаємодіють та проникають одна в одну всі зовнішні оболонки Землі

- **МЕЖІ:**

1

Верхня: на висоті мах концентрації озону в стратосфері (25-30км)

2

нижня: до межі земної кори і мантії (15-25км)

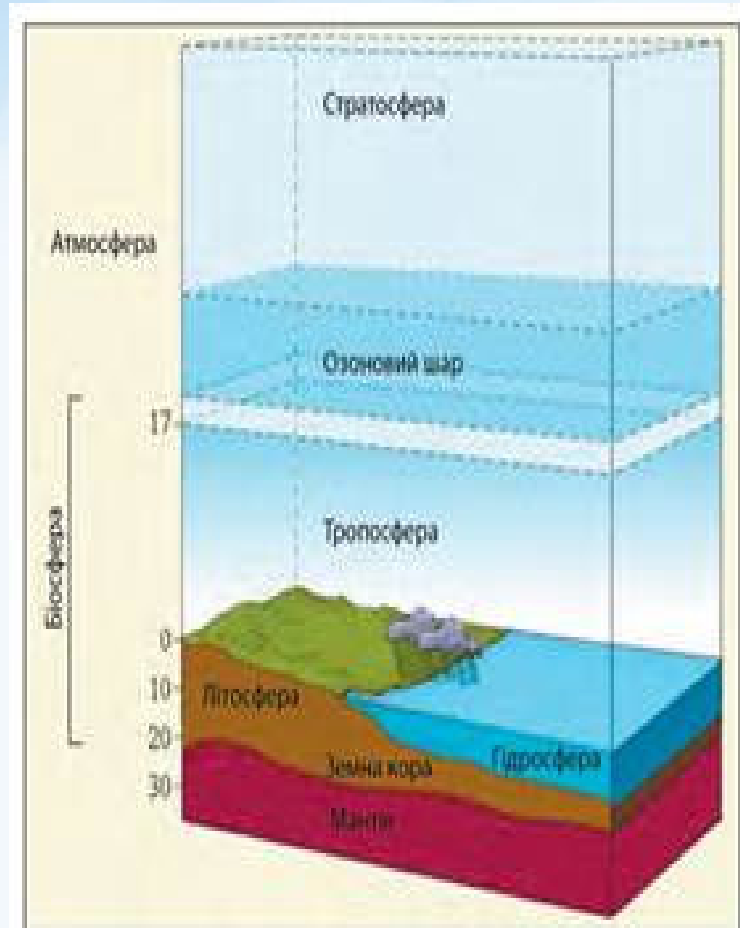
3

Потужність: 30-55км

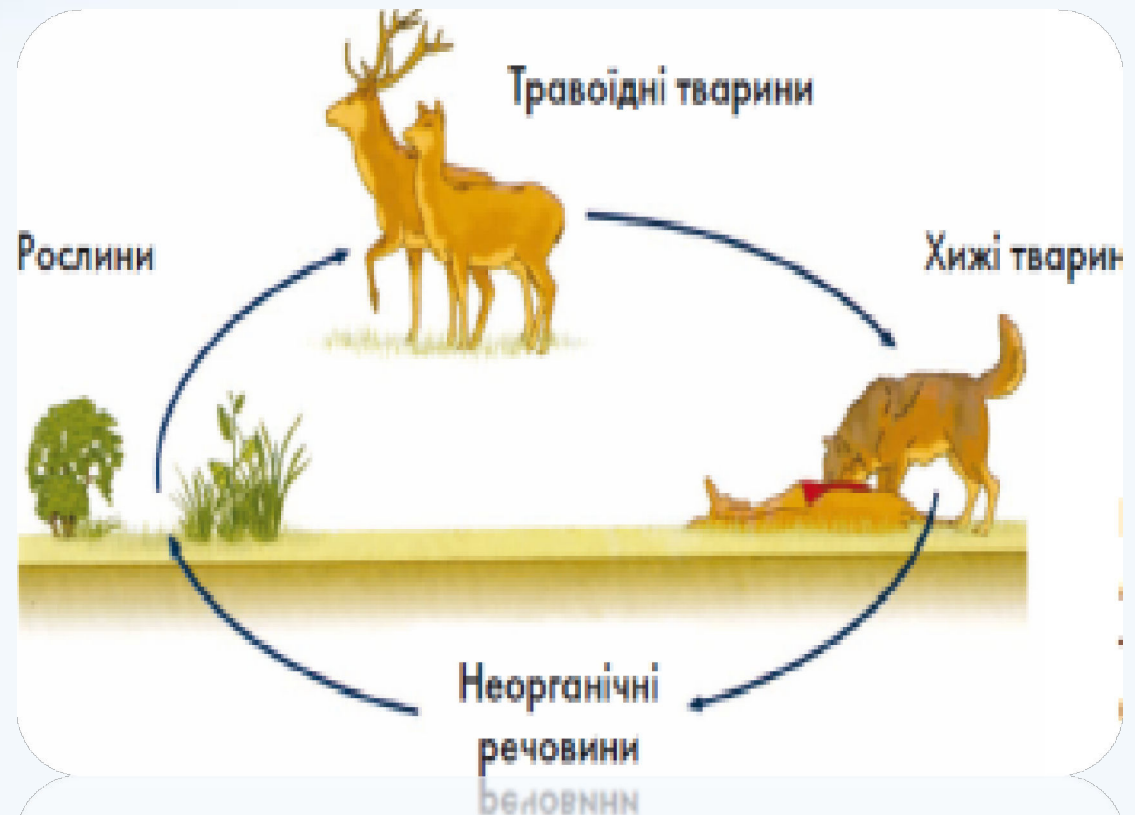
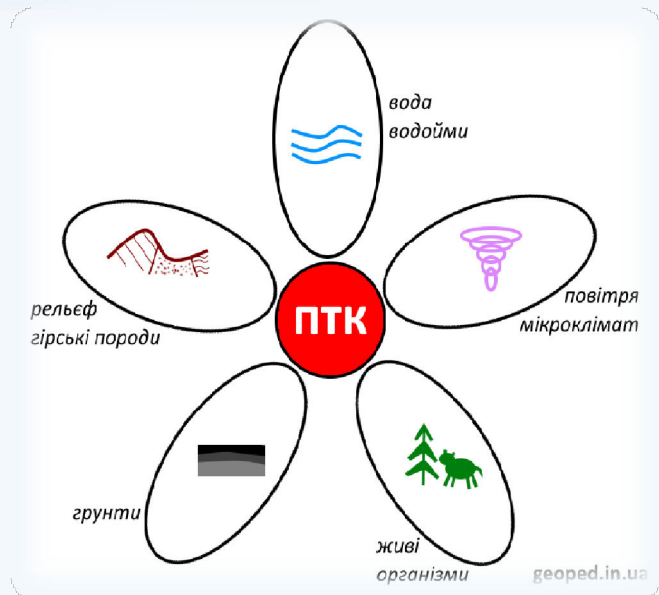
Склад географічної оболонки

- 1 нижні шари атмосфери
(до 22-25 км)
- 2 верхні шари літосфери
(до 15-25 км)
- 3 вся гідросфера
- 4 вся біосфера

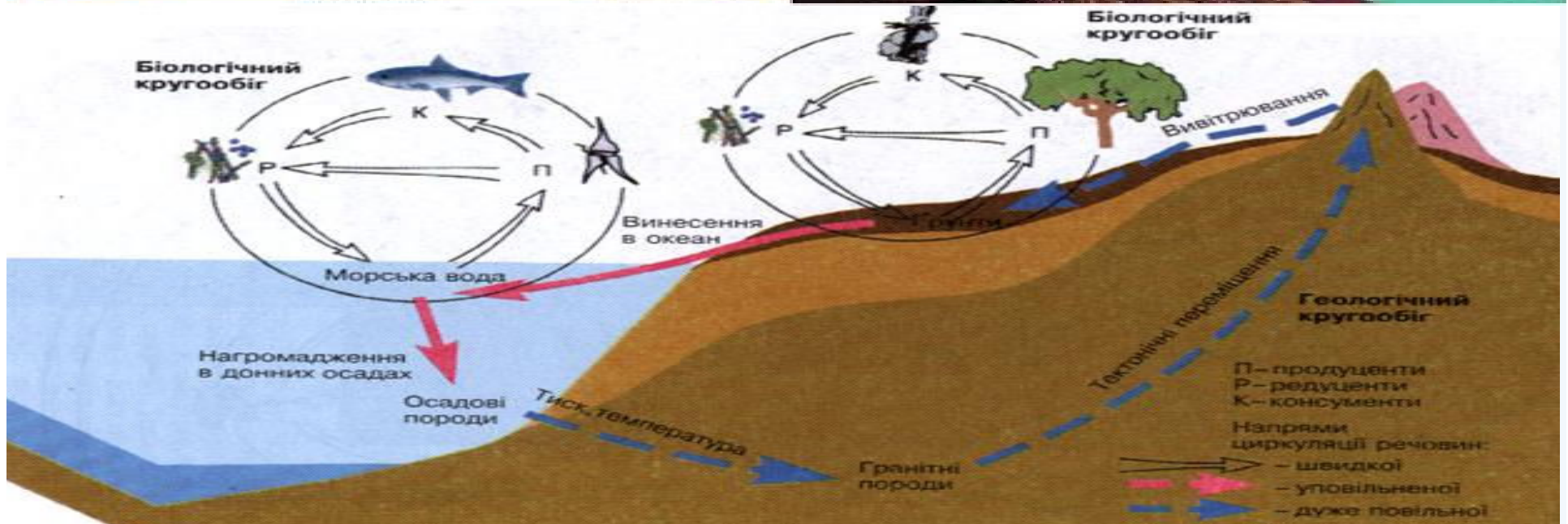

Закономірності розвитку географічної оболонки

I Цілісність – взаємозв'язок та взаємозалежність компонентів ГО: рельєфу, атмосферного повітря, вод, ґрунтів, органічного світу

II. Закономірність кругообіг речовин та енергії

III Закономірність ритмічності

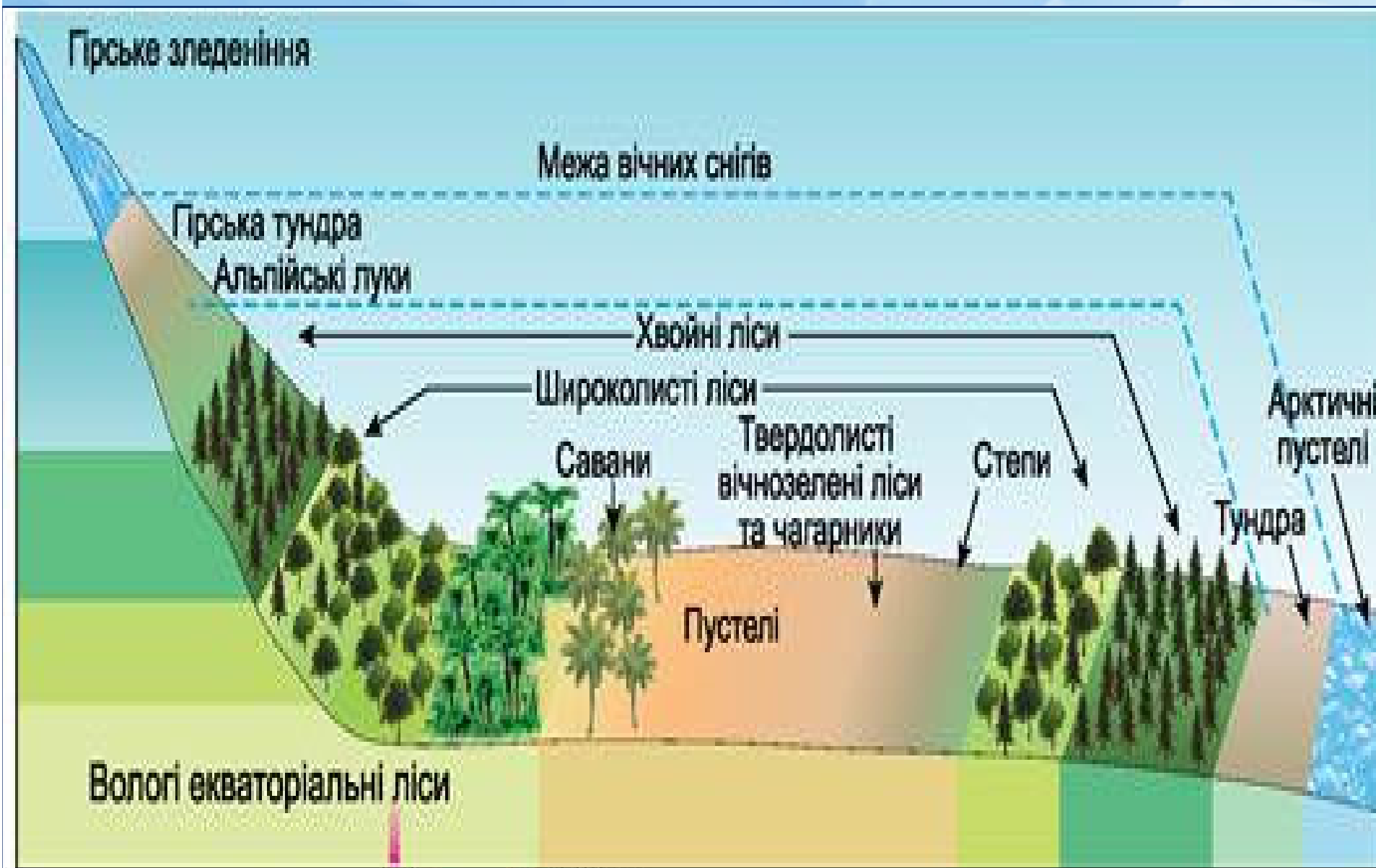
Рис. 4. Орбітальний рух Землі.

ЗАКОНОМІРНОСТІ ЗМІНИ ПРИРОДНИХ КОМПЛЕКСІВ СУХОДОЛУ

Широтна зональність, висотна поясність

V. Закономірність безперервності та нерівномірності розвитку

- **Постійні зміни географічної оболонки:**

Зворотні зміни

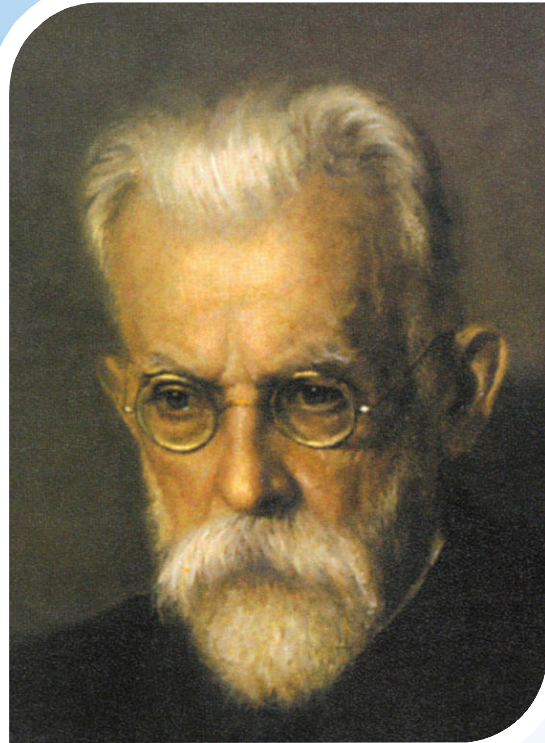
- **(ритми з періодом більше року)**
відбуваються зміни,

Незворотні зміни

- **(призводять до якісних перетворень)**

Три етапи розвитку географічної оболонки:

- **Добіогенний етап** (4 млрд. — 570 млн. років тому) охоплює архейську, протерозойську ери
 - ускладнення будови земної кори, утворилися протоплатформи і протогeosинклінали,
 - у гідросфері менший за сучасний об'єм води, оформився єдиний океан — Тихий із солоною водою.
 - у кінці протерозою в океані розвинулося багате життя, ґрунтів не було, атмосфера містила мало кисню, озоновий екран був відсутній.
- **Біогенний етап** (540 млн. — 40 тис. р. тому) включає палеозойську, мезозойську і майже усю кайнозойську ери, за винятком останніх 40 тис. років
 - бурхливий розвиток життя
 - живі організми докорінно змінили ГО :формування ґрунтів, насичиння повітря киснем, поява озонового шару...
- **Антропогенний етап** (40 тис. р. назад — наш час)
 - виникнення людини
 - Фрмування антропогенних геосистем
 - Географічне середовище –частина ГО, в якій виникла і розвивається людська спільнота

НООСФЕРА – сфера
взаємодії людського
суспільства та природи

Сучасний етап розвитку географічної оболонки

